

JORDI

SETMANARI INFANTIL

Any I

24 de maig de 1928

Preu: 20 cèntims

Núm. 14

El pintor cubista.—Què? Us agrada?

L'hortolà.—Molt... Mentre vostè sigui aquí, els pardals no vindran a picar els arbres.

LA PERDIU EIXERIDA I L'ASE BON JAN

La perdiu havia enviat a conseqüència d'haver topat el seu companyó per desgràcia amb l'escopeta d'un caçador. Estava trista de trobar-se tan sola, i per això, quan se li atansà l'ase, li digué: — Jurem-nos amistat eterna.

L'aselamirà desconfiat. Temia que la perdiu en duia alguna de cap, i això el tenia recelós.

— Em sembla que no sou pas l'amistat que em convé — replicà. — Jo voldria un company que em fes riure o em fes plorar segons el meu humor, o bé que em proporcionés un requisit si em venia de gust.

— Això no m'ho podeu retreure perquè no em coneixeu prou. Tingueu paciència i espereu.

— Això és el que faré per ara — respongué l'ase, tot caminant al costat de la perdiu eixerida.

Vetací que, en tombar un revolt del camí, troben dos vianants que caminaven cansats per la pols de la carretera. L'un tenia els peus tan adolorits que s'havia tret les sabates i les duia a la mà. El seu company li anava al davant amb un farcellet penjat en un bastó que duia a l'espatlla. La perdiu va fer un bot i es posà en el bastó, amb tanta lleugeresa que l'home del farcellet ni se n'adonà; el

seu company, però, en veure-la tan a tret, li engegà les sabates l'una darrera l'altra per veure si la tocava.

— Ves si m'atrapes — digué, veient la perdiu que esquivava els projectils amb gran lleugeresa.

El qui no els esquivà fou l'home del farcellet que les rebé totes dues al mig del clatell. En sentir-se aquells patacs, l'home es girà tot enrabiàt.

— Què vol dir aquesta broma? Ara me la pagareu!

— No us ho volia fer. Però dúieu una perdiu al bastó: he mirat de caçar-la.

— Sí, eh? una perdiu al bastó? Això ho contareu a un altre babau, que jo pla si us crec.

I comencen a esbatussar-se i a anar a rodolons per terra fins que el cor els va dir prou. Quan varen alçar-se anaven bruts, esgarrapats i tenien els nassos tan inflats que semblaven dos carnestoltes. L'ase es rebentava de riure.

— Quin tip de riure m'haveu fet fer! deia aguantant-se el ventre amb les potes del davant.

— Doncs, espereu, que ara us faré plorar.

Justament aleshores s'acostava un galan caçador amb la canilla.

—Cuïteu, company; — murmurà la perdiu — no em pregunteu res, però fiqueu-vos dintre aquell estable que veig obert allà baix.

L'ase obeí i emprengué un trotet cap a l'estable; la perdiu s'aturà a la porta perquè els gossos la veiessin. Quan se'n varen adonar, tots van córrer a empaitar-la. Ella es ficà a l'estable i eixí per una finestrella que hi havia oberta. Els gossos que havien flairat la presa, vinga córrer per entre les potes de l'ase i a bordar-lo i mossegar-lo. L'ase es posà a plorar demanant al caçador que li tragués aquells galifardeus del damunt. L'home el va agafar per la cua i a estrabades el va treure perquè els brams el marejaven.

Quan l'home i els gossos se'n hagueren anat, la perdiu se li acostà mentre ell tot somicant es llepava les ferides.

—Per ara ja te n'he encertat dues, — digué la perdiu rient, però l'altre no li tornà resposta.

—No hi pensis més; ara miraré que trobem per dinar — digué vivament la perdiu. En aquell moment passaven dues dones amb els cistells plens de verdures i un bon terròs de mantega. La perdiu es posà a gemegar davant d'elles amb les ales caigudes.

—Aquesta perdiu no pot volar — digué l'una — no ens costarà gaire d'agafar-la —; i començaren d'encalçar-la. La perdiu saltironava i sempre se'ls escapava de les mans. Havien deixat els cistells a terra i l'ase, mentrestant, s'ho menjà tot: verdura i mantega. Quan les dones tornaren cansades de perseguir inútilment la perdiu que a l'últim havia emprès el vol, no sabien avenir-se de trobar els cistells

buits. No hi havia quedat ni una trista pastanaga.

—No ho trobeu ben estrany? No s'ha vist ànima vivent per la vora i els cistells són buits. Jo només veig aquell miserable ruc que jeu sota del marge.

—Bé, bé; el cas és que ens havem quedat sense res. Ves com faré el dinar, ara. Pobre de mi, el meu home quin escàndol em mourà! I totes dues se'n anaren amb els cistells buits cap a casa.

La perdiu tornà i es posà a guaitar l'ase ajagut.

—Em sembla que per company sou massa amic de les vostres conveniències. Us he volgut ensenyar que sóc bona per portar una casa i vetllar pel meu marit. Però vós sou massa ruc per a mi. Amb això, bon vent.

I la perdiu eixerida emprengué el vol enllà.

TEATRE de PUTXINEL·ILIS

PLOU I VENTEJA

TITELLA. — Es posa a ploure!

CRISTÒFOL. — Ja me n'adono, ja!

TITELLA. — Doncs no siguis gamarús i obre el paraigua.

CRISTÒFOL. — Neï, em fa vergonya. No veus que ningú no l'ha obert encara?

TITELLA. — I què se te'n dóna? No veus que la majoria no en duen, de paraigua? Com vols que l'obrin? Apa!

Cristòfol, mirant amb malfiança els transeünts, obre el seu paraigua i aixopluga el seu company.

TITELLA. — Agafa'l fort, si no el vent te'l girarà.

CRISTÒFOL. — Què dius? No et sento!

TITELLA. — Que agafis fort el paraigua... No... Així no... mésamunt... Inclina'l cap allà... Ara cap aquí... Compte, que em trauràs un ull...

Un cop de vent, quan tomben una cantonada, gira el paraigua de Cristòfol.

CRISTÒFOL. — Oh, malviatge...! Girat de l'inrevés...! Veus? Ja feia bé de no voler-lo obrir. Tu en tens la culpa.

TITELLA. — Aturem-nos sota aquesta tribuna... Vejam si te'l puc adobar.

Titella s'esforça a posar del dret les barilles girades, però no en pot sortir. Mentrestant, a una bona dona que passa per la cantonada, el vent li gira violentament el paraigua.

TITELLA. — Mira! Mira! Un altre paraigua girat! No ho trobes divertit?

CRISTÒFOL. — Això no m'adoba pas el meu ni m'estalviarà els renys del pare.

TITELLA. — Però fa riure molt... Mira la cara de la dona... Hi, hi, hi, hi...

CRISTÒFOL. — Oh, que n'està, d'amoïnada...! Sí que fa riure... Hi, hi, hi, hi...

TITELLA. — Vejam si a aquell senyor que ve per allà, també se li gira el paraigua, quan passi per la cantonada... Apa... Fixem-nos-hi... Ja s'acosta al punt perillós... Va..?

CRISTÒFOL. — Va! Ja se li ha girat!... Hi, hi, hi...

TITELLA. — Visca...!

Mira, que té gràcia! Hi, hi, hi, hi...

Tots dos riuen, fent molta gatzara. L'home del paraigua girat se n'adona.

L'HOMME DEL PARAIGUA GIRAT. — De què rieu, poca-penes...? Doncs, apa, teniu! *(Els reparteix uns quants bolets)* Així riureu de més bon grat...

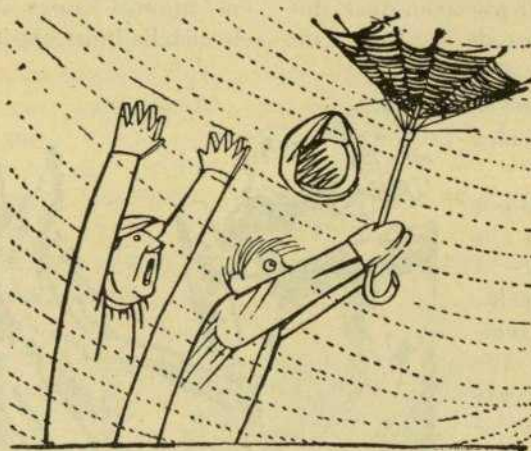
CRISTÒFOL. — Ai!

TITELLA. — Ui!

L'home se'n va rondinant. Els dos companys es miren entre llàgrimes.

CRISTÒFOL. — Jo sí que l'he feta bona. Avui dues sessions de bolets... La d'ara i la que m'espera en arribar a casa amb el meu paraigua girat.

TITELLA. — Deu ser dia de moda.

L'ESPERANÇA DEL DEMA

per JOAQUIM RUYRA

POSADA POPULAR

*Dorm, rateta meva,
fins demà al matí,
quan el gall es lleva,
fent quicaraqúí.*

GLOSSA

*Totes les gallines
respondran «cloc, cloc»,
totes les boirines
tornaran de foc.*

*Sonaran cantúries
d'ocellets volants.
Es faran boscúries
d'or i diamants.*

*A la verda prada,
dalt els brins remulls,
gotes de rosada
guaitaran com ulls.*

*Les gentils estrelles,
amb el cor dormit,
cluques les parpelles
se n'iran al llit.*

*I, cantant gojosa
des del camp veí,
te dirà l'alosa:
«tingues bon matí».*

- A Europa, els pares som el sosteniment de la família.
- Oh, aquí també. Mireu, ara fem la salsa per menjar-nos el nostre.

- Aprèn força, que el saber no ocupa lloc.
- Voleu dir? La biblioteca del senyor Panyella ocupa ben bé tres sales grans.

LA INFANTESA DELS NOSTRES HOMES CONTADA PER ELLS MATEIXOS

US PARLA JOAQUIM MONTERO

Us parla Joaquim Montero. El gat vell del nostre teatre. L'actor de la pipa feixuga i de les paraules tremoloses que us mantenen sempre amb la rialla als llavis. L'home dels mil recursos, que quan no sap gaire bé el paper, ho tapa amb un gest còmic o dramàtic, amb un estosseu o amb un badall. L'autor de comèdies divertides, que sempre hi fa sortir el bon pagès que es perd pels carrers de Barcelona. Escolteu el que avui ens conta de la seva infància:

Records d'infància?

Mireu; em recordo més d'aquells temps ja força llunyans per a mi, de la infantesa, que no pas dels temps més propers. Sembla una mica estrany, oi, amiguets?, però és ben veritat. Recordo tan bé algunes coses que en podria fer una auca amb ninots ben sencera.

I no és pas que la meua infància fos planera i sense accidents. Ben al contrari!

L'herència dels meus avis

Els meus avis, ja ho he dit alguna altra vegada, eren tots dos *autoritat*. El meu avi matern havia estat guàrdia civil. El patern jo el vaig conèixer que feia de vigilant al barri de La Montera, a Madrid. I la sang no

es torna aigua! Del meu avi patern, el vigilant, n'he heretat l'anar-me'n a dormir una mica tard. Del matern, el guàrdia civil, no n'he heretat gran cosa, que diguéssim.

Era un prodigi: llegia abans de saber parlar

De petit, petit, potser encara no tenia cinc anys, era, segons he sentit explicar als meus pares, un prodigi. Diuen que vaig aprendre de llegir abans que de parlar. Perquè vaig començar a parlar molt tard. Després ja he fet les paus, però! Ara parlo pels descosits!

En canvi, per aprendre de tot el que cal saber, era, mal m'està el dir-ho, una mica enze!

Ja coneixia els còmics

La gràcia única que jo tenia era la d'escarnir els còmics que venien a casa de la meua àvia, la botiga de la Catalana, a fer-se fer bruses i pantalons de patent, o bé a comprar camises de teixits i mocadors d'herbes. A casa de la meua àvia, una bona dona que almenys pesava cent vint quilos, hi venien els còmics més famosos de València, i jo, que no tenia encara sis anys, imitava els seus posats i les seves maneres. I m'agradava de fer notar els defectes als altres. Ara els altres ho fan amb mi. Empatats!

De València a Madrid, a la Manxa i a Barcelona

Als sis anys, els meus pares van anar a viure a Madrid. I jo amb ells. A Madrid vaig saber el que era tenir por. Quan a mitja tarda es llevava el meu avi, el vigilant, s'alçava d'un humor que tota la família s'amagava! De Madrid vàrem anar a viure a un poblet de la Manxa, on vivia la família de l'altre avi meu, el guàrdia civil. Per aquell temps em sembla que projectaren de fer-me ésser capellà.

Quan anava a estudi...

D'allí vinguérem a Barcelona, per a no moure-me'n més. El meu pare entrà al taller de guanteria de, «El Siglo» que aleshores era a la Rambla de Santa Mònica, i a mi em va enviar a estudi, a un col·legi del carrer Nou.

Un bon senyor, veí nostre, a estones m'ensenyava francès. I jo, que anava amb el meu pare al Circ Barcelonès on aleshores es ballava el *can-can*, vaig aprendre aquest ball, amb la mateixa facilitat que avui aprengueu el *xarleston*. De francès, no, que no en vaig aprendre gaire!

El llacet amb serrell d'or de la primera comunió

Voldríeu que us contés algun record del col·legi? Ah! Ja en tinc un.

Allí em prepararen per a fer la primera comunió. Es celebrava amb una pompa gran a l'església de Santa Mònica. Arribà el dia assenyalat. Jo hi anava amb una unció com mai més no he anat en cap altre acte. Figureu-vos: portava un vestit fet a can Pantaleoni, al carrer d'Escudellers; una corbata blanca i un llacet amb un serrell d'or plantat a la mànega amb una agulla de les anomenades imperdibles. Doncs bé; a les set del matí la meva mare em posà el llacet al braç esquerre, amb molta cura, perquè no em caigués durant l'acte solemne, acabat el qual tornàrem, brincant de satis-

facció al col·legi, on es feia el refresc. Després, a casa, més tard a la de tots els amics, una per una, sempre amb el llaç de serrell d'or plantat a la mànega. I vetaquí que a les set del vespre, quan la mare va treure'm el llacet, ens vam adonar que tenia l'agulla imperdible clavada a la pell i tot! Jo, fins aquell moment no m'havia adonat de res. Tanta era la meva emoció, que no m'havia sentit de res. Mireu que se n'havia assegurat, la meva mare, que el llacet no em caigués!

Vaig aprendre tots els aprenentatges i no vaig ésser fadrí en cap

Passaren uns quants anys. Als onze, em posaren d'aprenent a «El Siglo». Però jo no tirava pel comerç. En poc temps, vaig començar tots els aprenentatges: aprenent de botiguer, de guanter, de caixista d'impremta, de fotògraf. I no en vaig acabar cap. No he estat mai fadrí.

Jugava a poetes

I és que no era aquell el meu camí! A mí, que gairebé no havia après res a estudi, em donava per fer versos! I si en feia! Mentre els meus companys jugaven a bales, a cartrons i a saltar i parar, jo jugava a *poetes*. Ja me'n sentia d'infant com els altres, ja, per dins, però havia agafat fama de *versaïre* entre els amics, i volia aguantar el tipus.

I... ni vell ni nen, ni poeta.

El poeta castellà Zorrilla va dedicar-me uns versos que diuen:

*«A Joaquín Montero,
el más viejo de los niños,
y el más niño de los viejos.»*

I ja vaig estar llest! L'autor del «Tenorio» m'havia proclamat el més vell dels nois i, qui el feia quedar malament? Em vaig dedicar a fer de vell i mireu que és cas! No he estat noi... ni poeta!

I vetaquí, algun record de la meva infantesa!

EN PERET ESTRENA EL

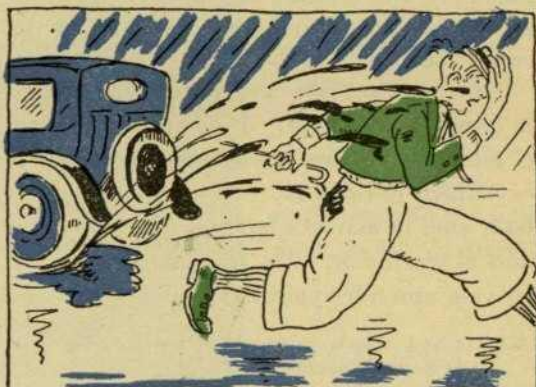
En Peret està enternit,
davant del primer vestit
que estrena d'home.

Tan bon punt el té posat,
cap al mirall se n'ha anat
i s'hi extasia.

Fugint d'aquell gran ruixat,
En Peret ha patinat.
Ai, pasterada!

Per augmentar-li el turment,
un auto passa rabent
i el pinta... a l'oli.

No us cregueu pas les històries que diuen que els pagesos no són tan espavilats com la gent de ciutat. Tots els que han passat temporades al camp saben de sobres que els pagesos són tan eixerits com els ciutadans. Però això no vol dir que tots els pagesos siguin espavilats i Xavier Rebull no ho era pas. I això era una cosa ben trista; perquè Xavier Rebull era un home molt bo i molt amable, i els homes així convindria que fossin ben eixerits, molt més que no

els dolents i sorruts.

EL LLORO

Vetací, doncs, que aquell bon home va venir un dia a ciutat i tots els senyors que visitava pels seus negocis quedaven encisats de la seva cortesia, encara que el trobessin una mica beneit; perquè Xavier Rebull no es descuidava de saludar des del més gran senyor al més ínfim lacai i les seves reverències eren verament excessives.

Al saló del duc de Ribesaltes, Xavier

PRIMER VESTIT D'HOME

Surt al carrer, radiant,
i, en veure'l tan elegant,
tothom hi bada.

Bona l'hem feta, Senyò!
només portava bastó
i es posa a ploure.

Plorant, suat i abatut,
a un fanal s'ha mig segut
i un gos el borda.

Sort que al fi la Montserrat,
veient-lo en tan trist estat,
se n'apiada.

I EL PAGES

Rebull va cansar-se de corbar l'esquena; perquè en aquella reunió hi havia molts d'invitats i Xavier Rebull no en va deixar cap sense reverència. Per descansar una mica, va retirar-se a un recó on el lloro del duc estava molt ben aferrat a una barra daurada.

El pagès es mirava el lloro atentament, perquè no havia vist mai cap bestiola d'aquelles. El lloro, també es mirava el

pagès, en silenci, amb el seu ull rodó una mica ensopit, però al cap d'una estona devia sentir-se comunicatiu, perquè va engegar l'única paraula que sabia:

—Hola, hola, hola!

Xavier Rebull, de primer, va esverar-se una mica. Després va cuitar a inclinar-se davant el lloro i li digué amablement i tot respectuós:

—Dispensi, senyor, em pensava que era un ocell.

PERE CARDIGAN I L'ELEFANT

JA feia quinze dies que Joan Cardigan i el seu fill remuntaven en barca el Nuanetsi, quan van sentir una tarda, molt a la vora, el trompeteig estrident dels elefants. Els remers negres van deixar de remar i van posar una cara seriosa, com si estiguessin plens de basarda. Però Umkulu i Sifarta, els dos guies negres, van fer una alegre rialla.

— Amo, no t'ho deia? — va dir Umkulu, molt satisfet, a Joan Cardigan—. En aquesta contrada hi ha els millors elefants. T'asseguro que hi farem una bona cacera.

— Déu ho faci, Umkulu — va contestar Joan Cardigan—. Tant jo com Pere, ja frisem per fer cantar els fusells. Apa, minyons; afanyeu-vos i aviat podreu descansar.

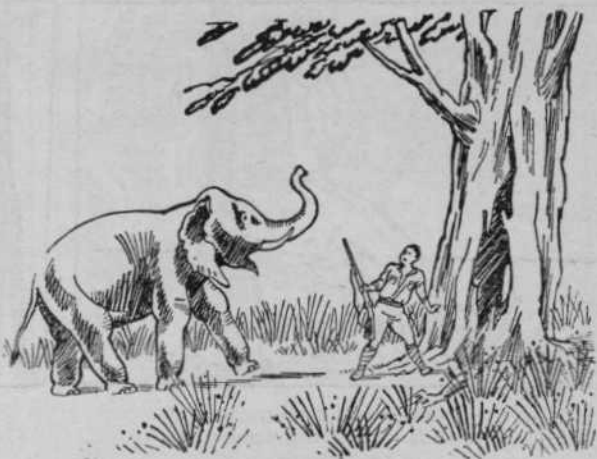
Aquestes paraules van animar els remers i la barca va arribar de seguida a l'abeurador dels elefants. El Nuanetsi travessava, en aquell indret, un dels boscos més espessos de la Rodèsia del Sud, i la brolla arribava, molt densa, a la vora mateixa del riu. Així era fàcil de descobrir-hi l'abeurador dels elefants. La barca va atracar en un indret on el bosc havia estat trinxat pel pas d'unes bèsties enormes, el rastre de les quals, ample com una avinguda, s'allunyava selva endins.

Joan i Pere i els dos guies negres van emprendre tot d'una la persecució dels elefants, deixant que els remers descansessin a la vora del riu. Pere, impacient, volia anar davant de tothom i això precisament el va fer endarrerir. Tenia massa pressa per mirar on posava els peus i una arrel traïdora li'n va agafar un i li va torçar de mala manera. Pere no va dir res, és clar. No volia que per culpa d'ell la marxa dels caçadors s'aturés gens ni mica; però, a poc a poc, es va anar endarrerint fins que va perdre els altres de vista.

— Malament — va pensar —. Aviat s'adonaran de la meua absència i tornaran enrera a buscar-me. Cal que faci un esforç. Però, primer, miraré d'adobar-me aquest peu.

Pensant això, va descalçar-se i es va fer una mica de massatge al peu adolorit, i quan va posar-se altra vegada la bota, li va semblar que caminava millor. Aleshores, quan anava a continuar el camí, va remarcar que a una banda del gran rastre obert entre els arbres pel ramat d'elefants, arrencava un altre rastre més estret.

— Vols-te jugar que això ho ha fet un elefant que va per les seves? — Va pensar

Pere Cardigan. I aviat va trobar un seguit de petjades enormes que seguien aquell nou rastre que acabava de descobrir.

Pere es va dir que, tenint el peu delicat com tenia, li seria més fàcil de seguir aquell nou rastre que no de reunir-se amb els caçadors. Li semblava, a més, que l'elefant que s'havia separat dels altres no podia ésser gaire lluny. I en això no s'equivocava. En cara no feia mitja hora que caminava, quan va veure un elefant magnífic que s'estava molt quiet en mig dels arbres més grans i més vells que Pere Cardigan hagués vist mai.

Semblava talment que la bèstia, sentint el perill dels caçadors, s'hagués amagat allí per esperar que el perill fos passat; però Pere Cardigan s'havia torçat el peu, i ara aquell elefant tan espavilat estava més en perill que cap altre. Perquè el minyó, en veure'l, s'havia amagat darrera una soca robusta i havia preparat el fusell. Pere Cardigan se sentia l'oratjol a la cara; el vent, doncs, no duria la seva olor d'home a l'olfacte delicat del paquiderm. Si no feia soroll, l'elefant no s'adonaria de la seva presència i ell podria apuntar amb tota calma.

Pere va apuntar a la cavitat de l'orella que s'obria com un enorme ventall; però quan va disparar, l'elefant es va moure i la bala, en lloc de ficar-se-li al cap, només va ferir-lo a l'esquena,

Pere sabia que un elefant ferit és un dels enemics més terribles; però mai no hauria cregut de trobar-se amb un enemic

tan terrible com aquell. La bèstia envestí contra Pere fent un xiscle estrident, amb la trompa alçada a punt de donar-li el cop mortal. El minyó no havia tingut temps encara de tornar a engaltar, que ja tenia l'enemic a dos passos. Però no per això va perdre la serenitat,

Al costat d'ell hi havia la soca robusta de l'arbre, darrera el qual s'havia amagat per disparar. Era un arbre molt vell que

tenia a la soca una gran obertura. I abans que la trompa de l'elefant el toqués, Pere va fer un salt de costat i desaparegué a l'interior de l'arbre. Va caure dintre la soca, molt més avall que no es pensava i bona sort va tenir de la profunditat del seu amagatall; perquè l'elefant, després d'esforçar-se debades per arrancar l'arbre, va decidir de cercar l'enemic amb la trompa.

Pere, ja avesat a la foscor del seu soterrani, va veure aquella trompa mal intencionada que el cercava palplant l'interior de la soca, i va pensar que només podria salvar-se'n si aconseguia de disparar l'arma dintre mateix de la trompa. Però l'elefant no li va donar temps; havia tocat el canó del fusell amb la trompa i va arrencar l'arma dels dits del minyó.

— Ara sí que estic ben llest! — va pensar Pere. — Aquest animalot té la trompa massa llarga.

Esperava de tornar a veure aviat la trompa enemiga, però no l'havia de tornar a veure fins l'endemà, ben lluny d'allí, a l'indret on l'elefant, ferit novament per les bales de Joan Cardigan i d'Umkulu, se n'havia anat a morir. Quan Pere, sentint els dispare, va sortir del seu amagatall, va trobar els guies i el seu pare que el cercaven anguniats.

— Què heu fet del meu elefant? — digué Pere Cardigan.

— Li hem fet tot el mal que hem pogut, amo jove — digué Umkulu, i em sembla que ha estat pel teu bé. Se'n ha escapat, però ja el trobarem. Amb les nostres bales al cos no anirà massa lluny.

— Com estàs, Pere? No tens cap os trencat? — va dir Joan Cardigan. — Ja tens sort que tenim l'orella fina i hem sentit el teu dispar. Si no, ara potser estaries com això.

I li va mostrar, a terra, el fusell fet a trossos per la fúria de l'elefant.

D I T E S I F E T E S

Coneixerien el pare per l'abraçada?

Un poeta francès anomenat Gerard de Nerval, a penes si conegué el seu pare fins als set anys.

Corria el temps de les guerres de Napoleó. I el pare del poeta seguia l'emperador a través de les terres d'Europa.

Gerard, mentrestant, vivia amb un oncle seu en un poble prop de París.

Un dia — Gerard devia tenir uns set anys — jugava distret davant la porta de casa, quan tres oficials desconeguts es dirigiren vers ell.

Gerard els esperava una mica esverat. De sobte un dels tres oficials s'avança i l'abraça amb tanta força que Gerard crida: *Pare*, em feu mal!

En efecte, aquell oficial era el seu pare que tornava de la guerra. Gerard l'havia conegut per l'abraçada.

El càstig d'un avar

Els jutges d'Anglaterra són uns saviasos de molt bon humor, si és cert aquest fet que anem a contar.

Un diari d'aquell país diu que fa prop d'una setmana, un avar jueu de Londres perdé la cartera amb cinquanta lliures que hi portava. I féu anunciar que donaria deu lliures de propina a qui l'hagués trobada i la hi tornés amb les seixanta lliures que contenia. Però, preguntareu, acabeu de dir que dintre la cartera hi portava cinquanta lliures? És que l'avar s'havia imaginat aquesta estratagema per tal de no haver de donar cap gratificació, cas que algú li tornés la cartera perduda.

Un home que tenia fama d'honrat havia trobat la cartera que el jueu reclamava i li mancà temps de córrer a tornar-la, sense haver comptat encara els diners que hi havia. L'avar obrí la cartera, comptà els bitllets i, és clar, trobà que n'hi havia cinc de deu lliures. I, seguint el pla que s'ha-

via proposat, va pretendre que hi mancaven deu lliures i que el pobre home ja s'havia embutxacat per endavant la propina. L'altre, convençut de la seva bona fe, es defensà amb tota l'ànima i portà la qüestió davant del jutge.

— Us dic que dintre la cartera hi havia seixanta lliures, — cridava l'avar.

— Us dic que no n'he tret ni un penic, — cridava, més alt encara, l'home honrat.

— N'hi havia seixanta!

— Ni l'he oberta!

— Seixanta!!

— Encara hi foren!!

Els jutges, després d'haver escoltat els dos homes, dictaren aquesta sentència:

El suposat propietari de la cartera declara categòricament que hi havia seixanta lliures i no podem dubtar de les seves paraules. El que ha trobat la cartera afirma solemnement que l'ha tornada intacta i la seva afirmació mereix tot el nostre crèdit. En conseqüència, aquell que l'ha trobada la guardarà i quedarà de la seva propietat si, durant el temps que marca la llei, no es presenta el seu propietari.

Podeu imaginar-vos l'avar quina cara devia posar! Ben merescut ho tenia.

La bondat d'En Guimerà

Mireu si era bo l'Angel Guimerà, que una vegada, quan ja era un gran poeta, un altre autor d'anomenada li prengué un drama.

I un dia es trobaren tots dos i En Guimerà li digué, tot enutjat: — Sabeu que això que heu fet està molt mal fet? — I el deixà, tancant la porta d'una revolada.

Al cap de poca estona, En Guimerà trobà uns amics seus i els digué:

— Sabeu, amics? Acabo de barallar-me amb En Tal.

Si n'era de bo, En Guimerà! Ni sabia què era una baralla, com molts grans homes.

MARIA COCA A PORTAGRAN

Ja sabeu que Maria Coca, que s'havia quedat als deu anys sense pare ni mare, viatjava pels boscos a cavall del llop Patulec. La nena i el llop s'estimaven molt, però aviat havien de deixar d'avenir-se.

Mentre havien durat les provisions que els havia donat el gegant Candibrac, el llop s'havia acontentat amb les coques que la noia li feia sovint; però quan començaren a escassejar l'oli, el sucre, la farina i els ous, Patulec, que tenia sempre una gana terrible, va mostrar altra vegada els seus instints de fera.

S'estimava massa la nena per fer-li cap mal; però, quan Maria Coca dormia, es recordava que havia estat el més gran caçador de la terra i se n'anava a caçar alguna bestiola indefensa. Maria Coca no va adonar-se de res fins que Patulec va caçar la gallina Crisolis.

Aquell dia la nena va dir que se sentia la panxa molt buida i Patulec va creure que no s'enutjaria si li portava una cosa escaient per omplir-la. Però quan Maria Coca va veure Crisolis, mig morta de por, entre les dents agudes del llop, el cor li va fer un salt i les mans se li'n anaren totes soles a salvar la víctima.

—Lleig, dolent! — deia Maria Coca a Patulec, mentre s'esforçava a revifar la pobra gallina. — Voler matar aquesta gallina magnífica! Vés, not'estimo.

Crisolis s'anava revifant i Patulec s'anava ressentint, i Maria Coca estava tan contenta de l'una cosa com trista per l'altra. Però que no era

pas veritat que no esti-més el llop que li havia salvat la vida, i només li ho havia dit per avergonyir-lo. Ara, que Patulec no es va avergonyir gens i es va ressentir molt.

— Això no està bé, Maria Coca — va dir

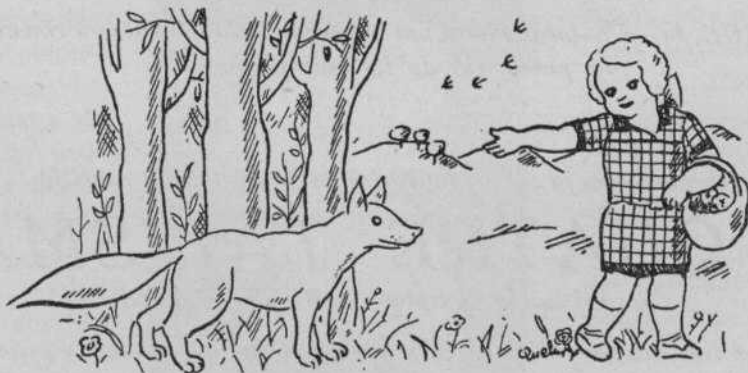
el llop, molt seriós. — Tractar-me de lleig i dolent per culpa d'una miserable gallina! Ja veig que al capdavant ets humana i que no ens avindriem. T'enyoraré molt i enyoraré molt les teves coques; però cal que me'n torni al meu bosc. Dóna'm la mà i acomiadem-nos com a bons amics, sense rancúnia.

Així Maria Coca va perdre la companyia del seu amic Patulec, i només l'agraïment de Crisolis podia compensar-li la pèrdua.

— No t'amoïnis, noia — va dir la gallina—. Un llop sempre serà un llop. No hi pot fer més, és clar; però els altres en pateixen. O si no, mira'm el clatell i ho veuràs. El que has de fer ara és una bona dormida, i demà te'n vas a Portagran, una ciutat digna dels teus mereixements, on arribaràs seguint el camí que passa a la vora del bosc. Té; arrenca'm una ploma de l'ala. No tinguïs por de fer-me mal. Oi! No, no ha estat res; no t'amoïnis. Escolta'm bé: si mai et trobes apurada, trenca la ploma i jo sabré que em necessites. I qui sap si et podré servir. Ara ajeu-te, corre. Jo et vetllaré el son.

Però Maria Coca va trigar encara a adormir-se, perquè Crisolis era xerraire i no aturava de fer anar el bec. Tanmateix, quan l'endemà va despertar-se, la nena havia fet una bona dormida i se'n va anar vers Portagran d'allò més refrescada.

Portagran tenia les muralles una porta molt gran i Maria Coca va passar-la tota embaudida amb la bella arquitectura d'aquella ciutat, que era la primera que

veia. Distreta així, la nena no va adonar-se prou aviat d'una carrossa que passava furient i que va estar a punt d'aixafar-la. Maria Coca va fer un xiscle i un salt i va anar a caure als braços d'una dama bellíssima.

— T'ha fet mal, filla meva? No? Ai, quin esglai que m'has dat! La culpa és d'aquest ximple de Padrí que guia com un boig. Però ja les pagarà totes un dia o altre. Com te dius?

— Maria Coca.

— Senyor, la Providència t'envia! — cridà la dama, molt agitada —. De seguida, la carrossa!

I de seguida una carrossa amb dos cavalls molt fogosos i un cotxer i un lacai molt mudats, va aturar-se davant de la dama i de Maria Coca. I la carrossa se les va endur, furient, carrer avall fins a la porta de la casa més bella que Maria Coca mai hagués vist.

— Maria Coca! Quin nom més bonic! — deia la dama pel camí. I quan foren a la sala de rebre d'aquella casa tan bella, que era, de fet, un palau, la dama es passejava amunt i avall per davant Maria Coca i anava repetint entusiasmada: — Maria Coca! Quin nom més bonic!

I ara us diré per què l'entusiasmava tant aquell nom. El rei de Portagran era molt jovenet; tenia dotze anys i fins que en tingués quinze no podia encarregar-se de governar la ciutat. Les lleis d'aquella terra ho manaven així. Mentrestant, la ciutat era governada pel padrí i la padrina del rei, que amb el nom de Padrí i Padrina manaven totes les coses com si fossin el rei mateix.

El Padrí, que aquell dia havia estat a punt d'aixafar Maria Coca amb la seva carrossa, era un home malcarat i sorrut. La Padrina, que era la dama que havia rebut la nena amb els braços oberts, era molt bella i afable i el rei se l'estimava molt. I el Padrí, que no podia sofrir la Padrina, mirava de prendre-li l'afecte del rei de la manera que fos. Ja feia temps que Guinardó, el rei, s'havia afeccionat molt a les coques que el Padrí feia fer per una pastissera especial que només treballava per a ell. I la Padrina estava desesperada, perquè no trobava cap pastissera que les fes tan bé, i així el rei no volia dinar a casa seva.

Quan va trobar Maria Coca, la Padrina va pensar que una noia que duia aquell nom devia fer les coques millor que ningú. Per això estava tan engrescada. I encara es va engrescar més quan va tastar la primera coca que Maria Coca va fer-li.

— Ara tindrem cada dia el rei a dinar — deia, tot menjant coca — i el Padrí es posarà malalt de l'enrabiada. El cel t'ha enviat a Portagran, Maria Coca. Des d'avui seràs la meva filla. De seguida, joies i vestits per a aquesta noia tan bufona!

Quan Maria Coca, abillada i enjoiada, es va veure al mirall, amb prou feines es podia conèixer. I no se sabia avenir de la seva sort, i sobretot no se sabia avenir que tot allò li vingués de les coques.

Amics de JORDI! Ja és a tocar l'hora tan esperada. En el número vinent començarem la publicació de les vuit pàgines de

S U P L E M E N T

el qual, com ja sabeu, consistirà en la interessant novel·la

ELS QUATRE TALISMANS

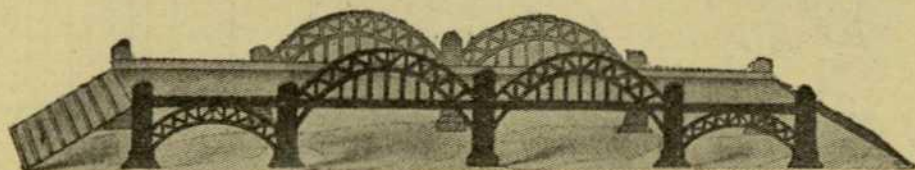
de l'il·lustre escriptor CARLES NODIER

I per avui no us diem res del «CONCURS» perquè serien massa bones notícies per rebre en un sol dia. Volem seguir allò que aconsellava mestre Maragall: guardar sempre alguna cosa per a l'endemà

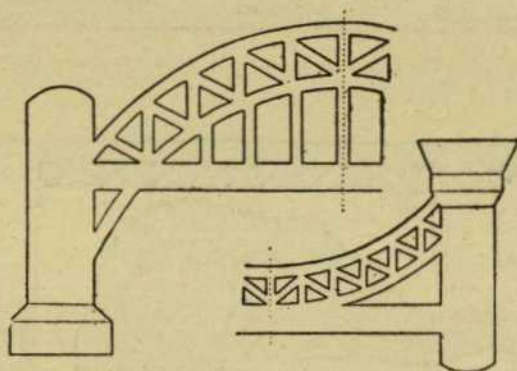
JORDI, setmanari infantil · Administració: Via Laietana, 48 · Telèfon S. P. 288

C O S E S D ' E N G I N Y

Els entreteniments que us oferim avui són d'aquells que requereixen poc material; cartró de 7 cm. d'ample, que tingui la llargada del conjunt de les arcades i enganxeu-

però us cal, per realitzar-los bé, força habilitat. Per construir, per exemple, un bonic pont, necessiteu cartró gruixudet, sobre el qual dibuixareu les pilastres i arcades seguint el model que us oferim, tenint en compte, però, de doblar les mides, per tal que el conjunt resulti de proporcions vistents. Aquesta tasca us permetrà practicar tres coses de gran utilitat: prendre mides, doblar les proporcions i dibuixar, sense comptar que el muntatge de les vuit arcades—quatre de grans i quatre de petites—, us donarà també oportunitat de lluir la vostra habilitat. Aquestes arcades heu de fer-les d'una peça per a cada banda del pont; és a dir que sobre el cartró heu de dibuixar-ne primer una de petita, separades entre elles, naturalment, per una columna o pilastra. Talleu, després, una llenca de

lo, mitjançant una tira de cartró doblegada i engomada, a aquelles. Per acabar uniu als extrems unes escales i pinte el pont obtingut d'un to gris fosc que és el més aproximat a la realitat. Els que siguin afeccionats a obtenir amb fusta treballs de marqueteria poden aprofitar, també, aquest model. L'altra

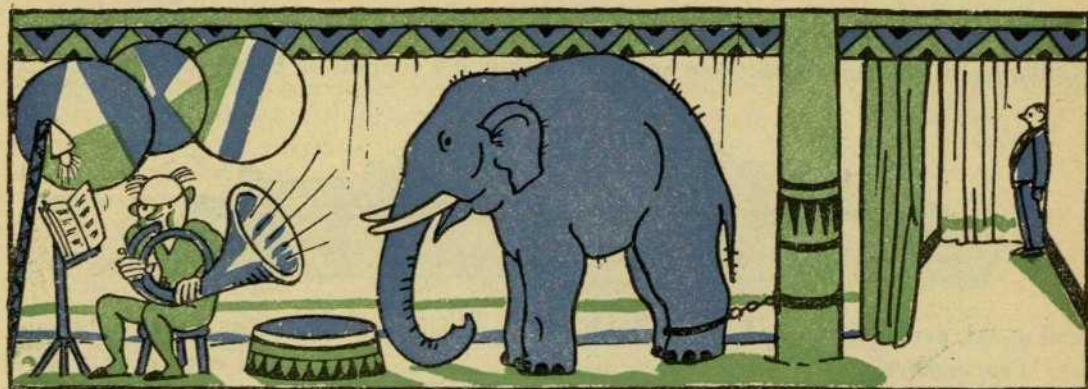

panys perquè reconstrueixin el dibuix primitiu. Hi passareu molt bones estones.

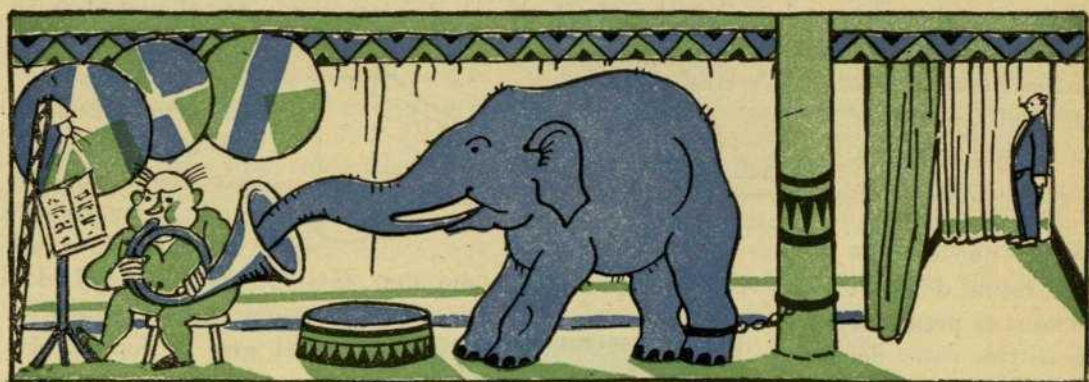
figura que ací donem no cal que la copieu. Un simple examen d'aquesta figura, una mica estrafo-lària, certament, us donarà la idea per fer, per als jocs amb els vostres amics, una gran diversitat de «trenca-closques». Una figura qualsevulla, un paisatge, etc., retallat a trossos, que barrejareu de la forma més capriciosa que us sigui possible, és un bon entreteniment que podeu oferir als com-

panys perquè reconstrueixin el dibuix primitiu. Hi passareu molt bones estones.

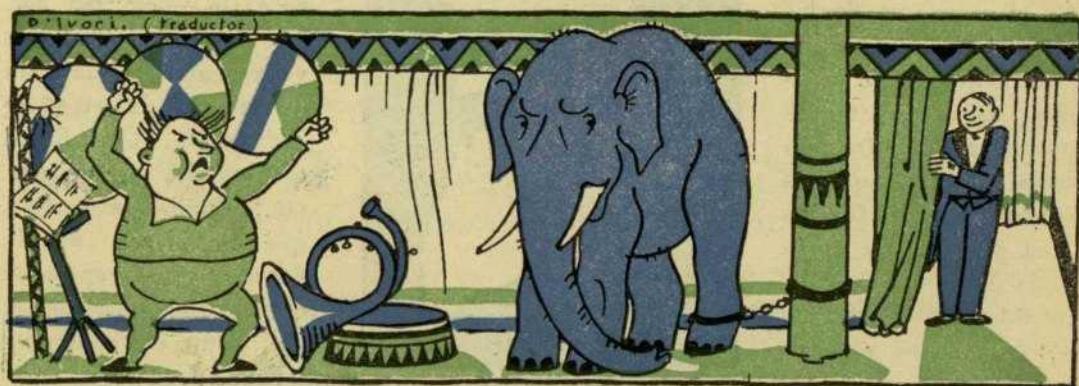
L'ELEFANT SERVICIAL

L'elefant. — Pobre home, quin tip de bufar que s'ha de fer!

Bah, bah! Deixeu-me'l ajudar una mica. A mi no em costarà gran cosa...

*L'home (inflat pel buf de l'elefant). — I que en sou de trompa!
Si no me n'adono a temps, no pareu fins a fer-me rebentar!*